

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
DBAenV/IenK

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
3585537

Datum 11 november 2021
Onderwerp Antwoorden Kamervragen over de daadwerkelijke inwerkingtreding
van de Wet kansspelen op afstand en het bericht 'Consumentenbond
torpedeert reclamecode voor online gokken'

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van de leden Bikker (ChristenUnie),
Kathmann (PvdA), Kuik (CDA), Van Nispen (SP), Van der Staaij (SGP), Pouw-
Verweij (JA21), Ellemeet (GroenLinks), Gündogan (Volt), Omtzigt (Omtzigt) en Van
Esch (PvdD) over de daadwerkelijke inwerkingtreding van de Wet kansspelen op
afstand en het bericht 'Consumentenbond torpedeert reclamecode voor online
gokken' (2021Z16951; ingezonden 1 oktober 2021).

De Minister voor Rechtsbescherming,

Sander Dekker

Antwoorden van de minister voor Rechtsbescherming op schriftelijke vragen van de leden Bikker (ChristenUnie), Kathmann (PvdA), Kuik (CDA), Van Nispen (SP), Van der Staaij (SGP), Pouw-Verweij (JA21), Ellemeet (GroenLinks), Gündogan (Volt), Omtzigt (Omtzigt) en Van Esch (PvdD) over de daadwerkelijke inwerkingtreding van de Wet kansspelen op afstand en het bericht 'Consumentenbond torpedeert reclamecode voor online gokken' (Kenmerk 2021Z16951; ingezonden 1 oktober 2021)

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminatieitsfenomenen
DBAenV/IenK

Datum
11 november 2021

Ons kenmerk
3585537

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht 'Consumentenbond torpedeert reclamecode voor online gokken'?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u het met ons eens dat het van belang is kinderen, jongeren en andere kwetsbare groepen zoals mensen met een verstandelijke beperking, te beschermen tegen op hen gerichte reclame-uitingen?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Deelt u de mening dat de artikel 2 lid 3 en 4 van het Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen, kansspelaanbieders verplicht wervings- en reclameactiviteiten niet te richten op jongeren en andere kwetsbare groepen?

Antwoord 3

Ja.

Vraag 4

Wat vindt u ervan dat marktpartijen het verbod op reclame gericht op jongeren zo interpreteren, dat jonge mensen (tot 24 jaar) niet meer dan 30% van het publiek mogen uitmaken? Hoe verhoudt dit zich tot het feit dat jongeren überhaupt maar 28% van de bevolking uitmaken?

Vraag 5

Deelt u de mening dat meer mag én moet worden gevraagd van kansspelaanbieders om te voorkomen dat hun reclameactiviteiten zich richten op jonge mensen?

Antwoord 4 en 5

Voorop staat dat wet- en regelgeving leidend is. Daarin staat dat reclame voor kansspelen niet gericht mag zijn op maatschappelijk kwetsbare groepen, zoals minderjarigen. Vergunninghouders van kansspelen op afstand, speelcasino's of speelautomatenhallen mogen hun reclame ook niet richten op

¹ Nos.nl, 30 september 2021 (<https://nos.nl/artikel/2399767-consumentenbond-torpedeert-reclamecode-voor-online-gokken>)

jongvolwassenen.² Dit verbod is absoluut en vergt vergaande inspanningen van vergunninghouders. De Kansspelautoriteit (Ksa) houdt toezicht op de naleving van reclamebeperkende maatregelen die zijn neergelegd in wet- en regelgeving. De Ksa heeft hier onlangs nog expliciet aandacht aan besteed door vergunninghouders op deze verplichting te wijzen. Op haar website licht de autoriteit toe hoe vergunninghouders aan deze inspanningsplicht kunnen voldoen.³ Het is aan de Ksa als toezichthouder om te bepalen welke elementen in welke mate relevant zijn om te oordelen of reclame zich richt op kwetsbare groepen.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminatieitsfenomenen
DBAenV/IenK

Datum
11 november 2021

Ons kenmerk
3585537

Vraag 6
Hoe gaat handhaving op genoemde artikelen plaatsvinden, nu niet tot een reclamecode is gekomen?

Antwoord 6

Handhaving van de artikelen in het Besluit en de Regeling Reclame, werving en verslavingspreventie Kansspelen valt (evenals handhaving van alle kansspelwet- en regelgeving) onder de bevoegdheid van de Ksa. De Reclamecode Online Kansspelen betreft zelfregulering en is een initiatief van verschillende kansspelaanbieders in aanvulling op deze wet- en regelgeving. De Reclame Code Commissie ziet toe op naleving van zelfregulering, niet de Kansspelautoriteit. Handhaving op de naleving van de wet- en regelgeving gebeurt door de Ksa.

Vraag 7
Is vanuit het ministerie overleg geweest met de Vergunde Nederlandse Online Kansspelaanbieders (VNLOK) over de reclamecode of wervings- en reclameactiviteiten in algemene zin? Zo ja, wanneer heeft dit plaatsgevonden, op welke wijze en welke invloed heeft dit gehad op de uiteindelijke reclamecode die voorlag?

Antwoord 7

De branchevereniging Vergunde Nederlandse Online Kansspelaanbieders (VNLOK) is begin september 2021 gelanceerd. Op 14 oktober jl. heeft een algemeen kennismakingsgesprek tussen ambtenaren van mijn ministerie en VNLOK plaatsgevonden. Daarnaast is in eerdere contacten met enkele van de bij VNLOK aangesloten aanbieders het onderwerp reclame(code) aan de orde gekomen. Daarbij is vanuit het ministerie gewezen op de wettelijke kaders en in overweging gegeven de toelichting op de beoogde code op punten aan te vullen. Welke invloed dit heeft gehad op de uiteindelijke reclamecode zoals die voorlag, is mij niet bekend.

Vraag 8
Waarom heeft de regering de motie Vos c.s. (Kamerstuk 33996, nr. 57) nooit uitgevoerd voor wat betreft het afdwingen van een tijdslot voor onlinereclame?

² Artikel 2, derde en vierde lid Besluit werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen.

³ <https://kansspelautoriteit.nl/zakelijke-aanbieders/beperken-reclame/richt-reclame-kwetsbare-groepen/>

Vraag 9

Wanneer gaat u hier toe over? Welke maatregelen worden er nog meer genomen om jongeren en andere kwetsbare groepen te beschermen tegen online reclame-uitingen?

Antwoord op de vragen 8 en 9

De regering onderschrijft het doel van de motie, namelijk het voorkomen dat jongeren door online reclame aangezet worden tot gokken. Om dit doel te bereiken is inmiddels ook een groot aantal maatregelen getroffen. Ik vind het belangrijk om nu eerst die maatregelen volledig te implementeren en vervolgens te bezien welke effecten deze hebben. Dit wordt gemonitord en waar nodig bijgestuurd zoals ook eerder aan uw Kamer gemeld.⁴ Het instellen van een tijdslot is nu geen onderdeel van de maatregelen, omdat dit in de praktijk nauwelijks uitvoerbaar is. Tevens is het handhaven van een tijdslot kostbaar en waarschijnlijk onvoldoende effectief. Hierover heb ik uw Kamer eerder geïnformeerd.⁵ Indien de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid in de toekomst verbeteren en er is een noodzaak gebleken voor aanvullende maatregelen, zou een tijdslot heroverwogen kunnen worden.

Reclame voor kansspelen mag sowieso niet gericht zijn op maatschappelijk kwetsbare groepen van personen, zoals minderjarigen. Vergunninghouders van kansspelen op afstand, speelcasino's of speelautomatenhallen mogen hun reclame ook niet richten op jongvolwassenen.⁶ Bovendien mogen hun reclameactiviteiten niet aanzetten tot onmatige deelname aan kansspelen. Deze regels gelden ongeacht het medium. Naast reclame op televisie of in geprinte media, geldt dit ook voor online reclame en reclame via *social media*.

Met de inwerkingtreding van de Wet kansspelen op afstand is daarbovenop een stevig pakket aan maatregelen geïntroduceerd ter voorkoming van kansspelverslaving, vooral ook ter bescherming van specifiek kwetsbare groepen. Onderdeel daarvan is aanscherping van het reclamebeleid. Deze regels gelden ongeacht het medium.⁷

Vraag 10

Welke prioriteit heeft dit in handhaving door de Kansspelautoriteit en waaruit blijkt dit?

Antwoord 10

De bescherming van maatschappelijk kwetsbare groepen, waaronder minderjarigen en jongvolwassenen, heeft hoge prioriteit in de handhaving door de Kansspelautoriteit. Dit blijkt onder meer uit de recente aanpak van een kansspelaanbieder die beroepssporters inzette in kansspelreclame⁸, de invordering van een last onder dwangsom bij een vergunninghouder die reclame richtte op minderjarigen⁹, het aanpakken van illegale praktijken op

⁴ Kamerstukken I 2019/20, 33996, R en Handelingen I 2018/19, 33996, nr. 17, item 8

⁵ Kamerstukken II, 2016/17, 33996, nr. 72

⁷ Zie onder meer artikel 3a, eerste lid, artikel 3, vierde lid, artikel 4, eerste lid Regeling, werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen.

⁸ <https://kansspelautoriteit.nl/nieuws/2021/juni/ksa-maande/>

⁹ <https://kansspelautoriteit.nl/nieuws/2021/augustus/lotto-10-000-euro-betalen/>

Datum

11 november 2021

Ons kenmerk

3585537

sociale media die populair zijn onder jongeren¹⁰, het onlangs opgestelde samenwerkingsprotocol met het Commissariaat voor de media (CvdM) dat mede tot doel heeft om gezamenlijk de veiligheid van het media-aanbod en bescherming van kwetsbare groepen te waarborgen¹¹ en de nadere uitleg van reclameregels die tot doel hebben kwetsbare groepen, zoals jongvolwassenen, te beschermen door de Kansspelautoriteit.¹²

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminatieitsfenomenen
DBAenV/IenK

Datum
11 november 2021

Ons kenmerk
3585537

Ook én juist de komende periode, nu de markt van kansspelen op afstand is geopend, zal de Kansspelautoriteit bijzondere nadruk leggen op het optreden tegen onrechtmatige reclamepraktijken van legale én illegale kansspelaanbieders om zo maatschappelijk kwetsbare groepen van personen te beschermen. In dat kader monitort de Kansspelautoriteit op basis van gegevens uit de controledatabank in hoeverre aanbieders de op hen rustende zorgplicht om kansspelverslaving te voorkomen in acht nemen.

Vraag 11

Op welke wijze wordt uitvoering gegeven aan het amendement Vos (Kamerstuk 33996, nr. 23)? Had dit amendement niet al vanaf 1 april tot een duidelijkere waarschuwing bij advertenties moeten leiden?

Antwoord 11

Het amendement-Vos geeft kaders mee waarbinnen een nieuwe waarschuwende tekst moet worden vastgesteld.¹³ Ik heb een subsidie toegekend aan het Trimbos-instituut, dat een proces heeft opgezet en gefaciliteerd ter vaststelling van een nieuwe tekst. Over het verloop en de uitkomst van dit proces heb ik uw Kamer geïnformeerd middels een separate brief.

¹⁰ <https://kansspelautoriteit.nl/nieuws/2021/juli/ksa-grijpt-illegale/>

¹¹ <https://kansspelautoriteit.nl/nieuws/2021/september/commissariaat-media-ksa-werken-samen/>

¹² <https://kansspelautoriteit.nl/nieuws/2021/september/uitleg-reclame-kansspelen/>

¹³ *Kamerstukken II 2015/16, 33 996, nr. 23.*